

ת"פ 8950/09/13 - מדינת ישראל נגד חן ימין קדושים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 פברואר 2014

ת"פ 8950-09-13 מדינת ישראל נ' ימין קדושים(עציר)

בפני כב' השופט הבכיר צבי גורפינקל

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רות צלאח-מימון

המאשימה

נגד

חן ימין קדושים
ע"י ב"כ עו"ד שי נודל

הנאשם

הכרעת דין

1. בהתאם לסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, אני מודיע בזאת על זיכוי הנאשם.
2. ביום 03.09.2013 הוגש לבית המשפט כתב אישום המייחס לנאשם ביצוע שתי עבירות של הצתה על פי סעיף 448 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
3. להלן פירוט עובדות כתב האישום המיוחס לנאשם:
הנאשם שכר דירה בקומת הקרקע של בית מגורים ברחוב רמת ים 111 בהרצליה והתגורר בה מיום 15.11.2012 ואילך. ביום 26.08.2013 (להלן: "יום האירוע") בשעה 21:50 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לחצר הבניין כשהוא מצויד במצית. הנאשם שילח אש במזיד בחלון הדירה במטרה להצית את הדירה כולה (להלן: "ההצתה הראשונה"). ההצתה הראשונה כותבה על ידי עד הראייה שהיה במקום וכיבה את החלון הבוער שבדירה.
4. בשעה 22:15 או בסמוך לכך, שב הנאשם לחצר בסמוך לדירתו והעלה באש את הדירה (להלן: "ההצתה השנייה"). הנאשם ברח מהמקום באמצעות אופנוע מסוג סוזוקי מס רישוי 9453867 (להלן: "הסוזוקי"). למקום הוזעקו רכבי כיבוי אש שכיבו את הדליקה שהשתוללה במקום.

להלן אסקור את העדויות והמוצגים העיקריים שהוגשו לבית המשפט במסגרת פרשת התביעה.

עד תביעה מס' 1: רש"פ ניסים לויאן:

5. העד משרת כחוקר דלקות בשירותי הכבאות וההצלה בעיר הרצליה. הוגשה חוות דעתו לחקירת הדליקה הכוללת בתוכה גם תצלומים מהזירה ודו"ח אירוע (סומנו ת/1 ות/1א בהתאמה). מהמסמכים עולה כי בשעה 22:52 התקבלה הודעה טלפונית על עשן שיוצא מהדירה. למקום הגיעו שירותי הכבאות. הדירה הייתה נעולה בדלת פלדלת ולוחמי האש נאלצו לפרוץ אותה על מנת שיוכלו לכבות את האש. כמו כן צוין כי על חלונות הדירה מותקנים סורגים וכי החלון היה פתוח. מוקד השריפה היה בצד הימני של המיטה שבדירה. העד הדגיש כי מרגע שמזרן מיטה מתלקח, ייקחו לו דקות מועטות עד שיצית את הדירה. בזירת האירוע נמצאו מצלמות שנותקו מחיווט חוטי תקשורת.

6. מסקנת הדו"ח של העד המומחה היא כי על פי עדות עובד זר שהיה במקום והממצאים שבזירה, קיים חשד כי מדובר בהצתה. הדו"ח הועבר לטיפול תחנת גלילות. העד מספר כי באירוע שירותי הכבאות לא תפסו מוצגים כלשהם. בשירותי הכבאות לא קיימת מעבדת מז"פ ולכן אם נמצאים ממצאים כלשהם, יש לדגום אותם ולהעביר לטיפול המשטרה. לדבריו, במקום האירוע נכחה המשטרה ולמיטב ידיעתו חוקר מז"פ תפס מוצגים כלשהם.

7. העד מסביר כי אינו יודע מה גרם להצתת האש ומספר כי נשללו האפשרויות של סיגריה, נר, דלק, חשמל או גז שכן לא נמצאו בזירה ממצאים כלשהם התומכים באפשרויות הללו. לטענתו, תיאורטית קיימת אפשרות שבדל סיגריה נשרף בדליקה עצמה ולכן לא נמצאו שרידים שלו אך מניסיונו הוא אומר כי בדל שכזה לא מצית מצעי מיטה. העד הסביר כי ברגע ששלל את האפשרויות שצוינו לדליקה, הוא קובע שקיים חשד סביר להצתה. מבהיר כי לולא העדות של העובד הזר שנמסרה במקום האירוע הוא היה כותב בדו"ח שאין הוא יודע כיצד פרצה האש.

עד תביעה מס' 2: דור ביטון:

8. העד הינו חייל סדיר בצה"ל שבמקביל מתנדב במשטרה. הוגש זיכרון דברים שכתב ביום האירוע (סומן ת/2). מן הדו"ח והעדויות עולה כי העד היה בסיוור רגלי בחוף הנכים בהרצליה כשקיבל הודעה בקשר על שריפה בקרבת מקום. העד הגיע למקום האירוע לאחר כ-2 דקות ממועד ההודעה יחד עם מתנדב נוסף שאין הוא יודע את שמו. העד מספר כי ניגש אליהם אדם, שהינו בעל מסעדה והמעסיק של העובד הזר מתאילנד (להלן: "סייאן") שהינו עד הראייה לאירועים. המעסיק סיפר את הדברים ששמע מסייאן למתנדב האחר. העד מספר כי הבין מהמתנדב האחר שמדובר בדירה בה מתגורר זוג שרבו ובן הזוג חזר למקום והצית את הדירה. לאחר מס' דקות הגיע הנאשם כשהוא רכוב על אופנוע במהירות, ירד מן האופנוע, לא היה רגוע, רץ לכיוונם ואמר: "מי שרף לי את הדירה? מה קורה פה?". מציין כי סייאן זיהה את הנאשם כמצית. לגרסתו, המעסיק ששוחח עימם לא עמד באותו הזמן ליד סייאן.

עד תביעה מס' 3: משה שטרן:

9. העד הינו מתנדב במשטרה. הוגש דו"ח פעולה (סומן ת/3) שכתב ביום האירוע במסגרת התורנות. מן

הדו"ח והעדויות עולה כדלקמן: העד הגיע למקום האירוע בשעה 22:50 יחד עם מכבי האש. שם, פגש אדם בשם אילן טרימר ששכר דירה במקום בעבור עובדיו הזרים שמתאילנד. אילן סיפר כי עובדיו הזעיקו אותו למקום לאחר שפרצה שריפה בדירה שבסמוך אשר מושכרת לנאשם ובת זוגו בשם אלונה ס'זין (להלן: "אלונה"). כמו כן אילן סיפר שעובדיו שמעו יום קודם לכן מריבה וצעקות בין בני הזוג וכי בצהרי יום האירוע, הם ראו את אלונה עוזבת את הדירה יחד עם בנה הקטן.

10. העד ממשיך וכותב עוד בדו"ח (ת/3) כי על פי הדיווח ששמע מאילן שתירגם את סייאן שעמד לצדו, ולמעשה "דיבר מפיו", בסביבות השעה 22:30 הנאשם נראה מגיע מכיוון חניית העפר שמתחת לעץ, עובר את החומה וקופץ למטה כשבידיו בקבוק וסמרטוט. הנאשם נראה כשהוא מצית את הבקבוק וזורק אותו פנימה לתוך הדירה. סייאן ציין כי הריח ריח של דלק ומיד לאחר מכן הופיע עשן. כ-10 דקות לאחר שהגיע למקום האירוע, הגיע הנאשם רכוב על אופנוע והודיע כי זוהי דירתו וציין כי שב מבית העסק שלו (להלן: "הקיוסק") לאחר שקיבל שיחה אודות השריפה. כמו כן הנאשם ציין כי אלונה נמצאת כעת בירושלים. סייאן זיהה באופן ספונטני את הנאשם. העד ציין בדו"ח שכתב (ת/3) כי כיבוי אש מצא על המיטה בקבוק עם דלק שרוף והעבירו לטכנאי זיהוי משטרתי בשם אבי. בעדותו הסביר כי ראה את צוות הכיבוי וחוקר השריפות יוצאים עם משהו ביד ואמרו שיש להם הוכחות להצתה, הוא לא ראה בקבוק אלא רק מציין כי אחד מאנשי כיבוי אש החזיק סמרטוט "אם חוקר הדלקות של מכבי אש אמר שהם לא מצאו ממצאים, אלא המשטרה, משיב שראיתי את צוות הכיבוי יוצא החוצה עם משהו ביד"; "אני בטוח שראיתי את צוות הכיבוי יוצא עם משהו ביד, אחד מהם החזיק סמרטוט, וגם משהו שאיני יודע מה נשאר ממנו" (ש' 4-5 ו-10-11, עמ' 8 לפרוטוקול).

עדת תביעה מס' 4: רס"ר פזית יוסף:

11. העדה משרתת בתחנת גלילות כחוקרת מזה כשלוש שנים. העדה גבתה את הודעת הנאשם ביום האירוע, (סומנה ת/4) וכן כתבה מס' מזכרים בתיק (סומנו ת/5). בת/4, הנאשם סרב להתייעץ עם עו"ד, סיפר כי הוא שוכר דירה יחד עם חברתו אלונה. הנאשם הכחיש כי הצית וטען מיוזמתו כי הוא מבקש שיתפסו את מצלמות הקיוסק, שם שהה עד שקיבל שיחה משכנו רוני שעדכן אותו אודות השריפה. כמו כן מספר כי נדהם לראות את חפציו שרופים וכי לאור האליבי שהציג והעובדה שהמשטרה תפסה את האדם הלא נכון, הוא בוחר לשמור על זכות השתיקה. החוקרת האיצה בנאשם שיענה על השאלות כדי לחזק את הגרסה שהציג אך הוא סרב וטען כי המצלמות מדברות בעד עצמן.

12. בעדותה העדה סיפרה כי גבתה גם את הודעתו הראשונה של סייאן באנגלית עילגת כלשונה וממנה עלה כי "עד הראייה אמר לי שהוא שמע רעש של הצתה, הריח ריח של בנזין, וראה את הנאשם דוחף אש לחלון מחוץ לדירה. הוא טען שירד וכיבה את האש שהייתה מחוץ לדירה, ועשר דקות לאחר מכן שמע בום והחלה הבערה" (ש' 9-11, עמ' 9 לפרוטוקול). העדה התייחסה לעדות סייאן שגבתה ומסבירה כי העד לא ציין דבר אודות בקבוק תבערה. העדה טענה שלרוב היא אינה מקבלת מוצגים, ואם כן, היא נוהגת לכתוב מזכר אודות כך. לאור העובדה כי לא קיים מזכר שכזה בתיק, הרי שסביר להניח כי לא קיבלה מוצגים אך לה ביטחון ודאי. העדה הגיעה לזירת האירוע ביום האירוע עצמו וסיפרה כי לא ראתה צינור מים מלבד הצינורות של מכבי האש שהיו במקום.

עד תביעה מס' 5: עוזי שמש:

13. העד הינו סוכן נדל"ן ומייצג את הבעלים של דירת הנאשם שהינו תושב חוץ. העד מספר כי הוא זה שהשכיר לנאשם את הדירה (הוגש חוזה שכירות וסומן ת/35). העד מאשר כי יום לפני האירוע בתאריך

25.08.2013, הנאשם שלח הודעת טקסט למכשירו הסלולרי. ההודעה הוגשה וסומנה ת/6, כמו כן עולה מהמזכר של החוקרת בתיה שטר-לזר שהוגש בהמשך (ת/34) כי ההודעה צולמה ונשמרה כקובץ תמונה במכשיר הסלולרי של הנאשם ביום האירוע ובשעה 22:52. בהודעה, הנאשם פונה לעד כדלקמן: "עוזי צהריים טובים החשמל שלי כבר כמה ימים קופץ ואתמול שהרמתי את הפקק הראשי היה רעש של זרם חזק ויצאו ניצוצות של אש, הקבלים שם ממש שרופים ויש לי בבית ריח חזק של קבלים שרופים כמו שהיה לפני כמה חודשים בבקשה ממך תטפל לי בזה כמה שיותר מהר".

14. יש לומר כי הן מהודעות הקודמות כפי שצולמו בת/6 והן מהתרשמותי מהעדות, עלה כי יש בין הנאשם לעד מערכת יחסים קרובה נוסף על מערכת היחסים של שוכר-משכיר הרגילה. העד סיפר כי בעקבות ההודעה הוא ניגש לדירה באותו היום או ביום שלמחרת, בדק את הלוח הראשי שלדבריו הוא ישן מאוד והוא ראה שיש שם בעיה, רעש של בזוזז וזוכר משהו שרוף. בשלב זה, התובעת ביקשה לרענן את זכרונו של העד בהודעתו ולאחר מכן השיב כי הוא לא מצא בעיה עם החוטים, לא זמזום ולא קצר.

15. העד ציין כי מעולם לא היו לו בעיות עם הנאשם כשוכר. העד הסביר לאחר שהביט בתמונת הכניסה לדירה שהוגשה בנ/1 כי החלון של סייאן נמצא בדיוק מעל החלון של דירתו של הנאשם, אך מעל חלונו של הנאשם היה בעבר גגון שלדעתו הורד על ידי מכבי האש. כמו כן יש לסייאן חלון נוסף שנמצא כשני מטר מערבה מהחלון שמעל דירתו של הנאשם. העד הצהיר כי כל החלונות במבנה מרושתים בסורגים. לטענתו, לא ניתן לראות מהחלון של סייאן מה קורה בחלון של הדירה של הנאשם אלא רק לכיוון החומה או קצת מעבר לכך שכן יש גגון שמסתיר את טווח הראייה. העד הסביר כי מחוץ למבנה אין תאורת לילה כלשהי וכי אין במקום צינור מים כלשהו. ביום האירוע בשעה 22:54 הוא קיבל שיחה ששידעה אותו על השריפה ורק למחרת היום הוא הגיע למקום. לוח החשמל שבדירה של הנאשם לא נפגע ומכוסה בכתמי פיח מאז השריפה. לאחר השריפה, אמו של הנאשם שילמה על שיפוץ הדירה וזו הושכרה לדיירת חדשה.

עדת תביעה מס' 6: דנה קיריאנקו:

16. העדה היא צעירה בת 18 וחצי, המועסקת כמוכרת בקיוסק מזה כחצי שנה. הוגשה הודעתה במשטרה (סומנה ת/7). מהודעתה עולה כי היא עובדת בעיקר במשמרות לילה בקיוסק שמתחילות בחצות ועד הבוקר. ביום האירוע היא הגיעה בשעה 19:40 לערך לקיוסק. הנאשם ישב בתוך הקיוסק והיא ישבה בחוץ. בסביבות השעה 20:15-20:20 למיטב זיכרונה, הנאשם נסע מהקיוסק לשיעור תורה. במשך זמן זה, שני לקוחות חייגו לנאשם בבקשה לשלם בהקפה. סיפרה כי בזמן כלשהו הנאשם שוב חזר למקום ונסע מהקיוסק מאוחר יותר מבלי שהבחינה בכך, מציינת כי אינה יודעת להעריך טוב זמנים. כמו כן העדה מספרת כי הנאשם ואלונה "ידועים כזוג לא פשוט" (ש' 29 עמ' 2 לת/7). מעדותה עולה כי היא לא תכננה לעבוד ביום האירוע והחליפה את הנאשם בכדי שיוכל להשתתף בשיעור תורה. היא איננה יודעת לומר בוודאות אם הנאשם נוהג ללכת בכל יום ב' לשיעור תורה. העדה מוסיפה כי הנאשם ואלונה נוהגים להתפנות בבית הקפה 'גורילה' שבקרבת הקיוסק, שכן אין בקיוסק שירותים.

עד תביעה מס' 7: ברוך רבינוביץ':

17. העד עובד כמאבטח מזה ארבע שנים בבית המלון דן אכדיה שכניסתו ממוקמת מול דירתו של הנאשם ברחוב רמת ים בהרצליה. ביום האירוע ברוך רבינוביץ' (להלן: "רבינוביץ'") עבד במשמרת לילה שמתחילה רשמית בשעה 23:00 אך הוא הגיע למלון בטרם החלה משמרתו בסביבות השעה 22:00. בשעה 22:30 ראה את הנאשם לאחר שיצא מדירתו ונסע מהמקום בצורה רגועה, כשהוא לבוש בחולצה לבנה ומכנסיים קצרים.

העד הסביר כי הוא אינו מכיר את הנאשם באופן אישי אלא רק כשכן והוא מזהה אותו ואת מבנה גופו כשהוא מתיישב על הסוּזוקי שלו. העד תיאר את רעש האגוז של הסוּזוקי כרעש מאוד מוכר ומרעיש. לדבריו, ניתן לשמוע אותו כבר מתחילת הרחוב, מדובר באגוז לחץ.

18. 10 דקות לאחר שהנאשם עזב את הדירה, העד סיפר כי ראה אופנוע מסוג טי-מקס (להלן: "הטי-מקס") שחנה בחניון עפר הציבורי שצמוד לדירה וגובל בחומת אבן נמוכה. נהג הטי-מקס יצא מחניון העפר בפראות, עלה על הכביש וכמעט החליק בסיבוב שמאלה. לאחר שהחליק הוא הביט לאחור, יצא, קיפל את לוחית הרישוי והמשיך בנסיעה מהירה. העד מצייין כי סיפר בהודעתו למשטרה אודות הטי-מקס והוא קישר בינו לבין השריפה שכן התרשם מצורת נסיעתו כאילו הוא ניסה לברוח מהמקום "אמרתי שהוא יצא ברייס, בנסיעה מהירה והדגשתי "ברח מהמקום", זו היתה התרשמתי מדרך נסיעתו" (ש' 20-21, עמ' 17 לפרוטוקול). העד השווה בין צורת הנהיגה של הסוּזוקי לטי-מקס ואמר: "כשהנאשם יצא הוא נהג רגוע, והשני נסע בפראות" (ש' 18 עמ' 17 לפרוטוקול). רבינוביץ' השיב כי לא הריח ריח של שריפה כלשהי ב-10 הדקות שלפני שהטי-מקס עזב את המקום וכי לא שמע רעש של אגוז לחץ מהטי-מקס אלא רק מהסוּזוקי.

19. בהמשך ומיד לאחר היציאה של הטי-מקס, הוא מספר כי עמד ברחוב וניגש לעברו עובד זר שאמר לו: "FIRE", העד חשב שהעובד הזר מעוניין באש בכדי לעשן אך העובד הזר אמר לו "לא, אש בבית" (ש' 15, עמ' 16 לפרוטוקול). העד מספר כי הסתכל הצידה וראה עשן יוצא מהדירה. סיפר כי ניסה לכבות את השריפה שבמקום יחד עם עובד זר שהחזיק צינור גינה מהבית השכן, כפי שסומן בתמונת הבית מהרחוב בנ/4. כמו כן מספר כי ניסה לבדוק האם יש מישהו בדירה אך לא הצליח להגיע אל הדלת. העד התקשר למוקד כיבוי אש לדווח על השריפה תוך כדי פעולות ניסיון הכיבוי ונמסר לו שיש כבר כבאיות בדרך למקום. במשטרה העד זיהה את הנאשם כמי שנסע על הסוּזוקי (סומן ת/8).

עד תביעה מס' 8: סייאן קלבסנטיה:

20. סייאן הינו עובד זר מתאילנד ששוהה בארץ כארבע שנים לערך. העדות תורגמה סימולטנית לשפה התאילנדית. סייאן מתגורר יחד עם שני חברים בדירה שמעל לדירתו של הנאשם. סייאן מזהה את הנאשם בשל היותם שכנים. יום לפני האירוע בשעה 01:00 בלילה הוא שמע קולות של גבר ואישה רבים, הציץ מבעד לחלון וראה את אלונה מתקשרת בטלפון, בוכה ויוצאת מן הדירה. בבוקר האירוע בשעה 10:00 ראה את אלונה יוצאת מן הדירה בליווי בנה.

21. ביום האירוע ובסביבות השעה 21:50 הוא ישב לבדו בחדרו והתעסק בענייניו במחשב. באותו הזמן, סייאן היה לבד בדירה ואילו שותפיו לדירה עבדו לפרנסתם. סייאן מספר כי הריח ריח של בנזין, שמע רעש של מצית וכשהסתכל מבעד לחלון ראה מתחת לשיחים ולעץ אדם עם מצית וכן ראה ניצוצות של מצית. סייאן מספר כי היה חשוק, העץ הסתיר ולא ניתן היה לבצע זיהוי. סייאן המשיך בענייניו ואז ראה ניצוצות אש עולים, הוא הלך לחלון שבמטבח כדי להביט החוצה שכן דרך חלון זה ניתן להשקיף בצורה טובה יותר. לדבריו, הוא ראה להבה של אש אחוזה בחולצה או בבד כלשהו שנשרף. מדגיש כי הוא ראה בבירור את פניו של הנאשם כשהוא קופץ מעל גדר האבן ולאחר מכן דוחף עם חפץ כלשהו את הבד שעלה באש אל עבר מתקן כביסה מברזל שהיה בצמוד לחלון. סייאן מצייין כי למרות שהיה חשוק, האש יצרה תאורה והוא ראה את צדי פניו של הנאשם כשהוא דוחף את הבד אל עבר מתקן הכביסה. סייאן חוזר ומבהיר כי בזמן שהנאשם קפץ מעל לגדר האבן, הוא זיהה אותו ולאחר מכן בעת שניסה להדליק את מתקן הכביסה, הוא ראה את פניו בבירור. המגבת עלתה באש והנאשם לא נראה עוד באזור. סייאן מעריך כי משך הזמן שראה את ההתרחשות מבעד לחלון היה כדקה. מספר

כי לאחר שהאש תפסה, הוא יצא החוצה, קרא לאדם שהיה במקום לעזרה ושפך מים באמצעות דלי שמילא באמבטיה של דירתו, על המגבת. לאחר שכביה את האש, חזר לענייניו. עד כאן תיאור ההצתה הראשונה.

22. לאחר פרק זמן של כ-10 דקות, סייאן מספר כי שוב הריח ריח של דלק, שמע "בום" והלך למטבח כדי לתצפת. שם הוא ראה עשן רב, שמע רעש ותיאר אותו כרעש של אופנוע של תחרויות, וום וום, לוחץ על הגז, והתקשר לשותפו שיבוא מהר לאסוף את חפציו. סייאן אסף את חפציו במהירות. שני גברים דפקו על דלת הדירה ושאלו אם יש מים ולאחר מכן הם משכו יחד צינור מים מהבית שליד הדירה. שותפו פנקו הגיע למקום על מנת לאסוף את חפציו וסייע בכיבוי האש. עד כאן תיאור סייאן את מה שנקרא ההצתה השנייה.

23. לאחר כ-5 דקות הגיעו מכבי האש, החלה התקהלות במקום ואז הוא שמע בשנית את אותו הרעש של האופנוע ששמע קודם לכן כשראה את העשן והאופנוע חנה. שם, סייאן זיהה בספונטניות את נהג האופנוע, כנאשם המוכר לו וכמצית השריפה. לאחר מכן סייאן זיהה את הנאשם בשנית בתחנת המשטרה (סומן ת/9). עוד הוסיף כי הנאשם לבש חולצה בצבע שחור.

24. סייאן טען כי מכבי האש הגיעו למקום האירוע כרבע שעה לאחר ששמע "בום". באשר לאופנוע נוסף, סייאן מציין כי לא שמע קול שכזה, אלא רק שמע אופנוע לוחץ על הגז מספר פעמים ונוסע. סייאן אמר כי מעולם לא ציין בקבוק כלשהו וכי ייתכן שהוא לא הובן כראוי. לבסוף, סייאן אמר בנחרצות ובוודאות כי ראה את הנאשם מצית בהצתה הראשונה וכי לא מדובר באדם הדומה לו.

עדת תביעה מס' 9: רס"מ בתיה שטר-לזר:

25. רס"מ בתיה שטר-לזר (להלן: "בתיה") משרתת כחוקרת בתחנת גלילות וניהלה את החקירה בתיק. היא סיפרה שקיבלה לידיה את התיק יום לאחר האירוע ועברה על כלל חומרי החקירה שבתיק טרם החלה לחקור. בתיה גבתה את הודעתו של סייאן באמצעות מתורגמן בתחנה ולאחר שקראה את ההודעה הראשונית שלו שנגבתה ע"י עדת תביעה מס' 4, רס"ר פזית יוסף.

26. בתיה לא בחרה לתת תשומת לב מיוחדת או חשיבות לפער שבין הגרסה שגבתה של סייאן לבין זו שהוצגה לה על ידי עדת תביעה מס' 3, משה שטרן, בעניין בקבוק תבערה שכן לדעתה הגרסה שגבתה אותנטית יותר נוכח העובדה שהיא התקבלה ע"י מתורגמן מוסמך ולא בלחץ של ההתקהלות באירוע. לדידה לא מדובר בפער שמהווה טעות מהותית שיש לעמוד עליה.

27. בתיה לא ידעה לספר אודות קיומו או חוסר קיומו של בקבוק שנתפס בזירת האירוע. לאחר עיון בטופס המוצגים שהוגש (סומן נ/5) היא הסבירה כי מדובר בטופס אוטומטי שהיא חותמת עליו ולא אמורה לעיין בו. לדעתה אחראי מז"פ בתחנה הוא שמילא את תיאור נסיבות התפיסה, שם מופיע כי: "חוקר שריפות שהגיע למקום תפס בקבוק עם חומר דליק". הבקבוק לא מופיע ברשימת הפריטים שנשלחו אל מעבדת חקירת הצתות אלא רק חולצתו של הנאשם. החולצה נבדקה והתוצאה הייתה שלא נמצאו שרידים שיתמכו בטענת ההצתה (סומן נ/7). בתיה העידה כי לא קיבלה לידיה שום בקבוק בתיק.

28. באשר לטי-מקס, בתיה אמרה כי: "מי שמקפל מספר באופנועו, מניסיוני, הוא אדם שנוסע ללא רישיון, שהאופנוע גנוב, יש המון אופציות. ויכול להיות גם אדם שהצית, שהוא נמלט מהמקום, שיש לו מה להסתיר והוא מפחד שיגלו את זהותו" (ש' 7-9, עמ' 32 לפרוטוקול). באשר לטענה מדוע לא נעשה ניסיון לאתר את הטי-מקס, בתיה השיבה כי בדקה לאורך הרחוב וברחובות הסמוכים אך ללא ממצא כלשהו, כפי שעולה מת/18 ות/30. כמו כן לא נעשה ניסיון כלשהו על ידה לאתר האם יש לקרובי משפחה של הנאשם שעמם הוא בסכסוך,

אופנוע מסוג טי-מקס "טי-מקס יכול להיות גם של השכן שלי. אין לי מה לבדוק" (ש' 21-22, עמ' 33 לפרוטוקול).

29. הובהר כי בתיה יודעת שנשרפה בעבר חנות מול הקיוסק של הנאשם וכן כי הנאשם נדקר בעבר עקב סכסוך ירושה שבמשפחה. לדבריה היא לא הייתה מודעת לכך שהנאשם זומן לרכז המודיעין שבתחנה ונאמר לו שיש סכנה ממשית לחייו ולרכושו. בתיה לא יודעת מתי קרובי משפחתו של הנאשם השתחררו מהכלא והיא לא בדקה זו. לדבריה, היא ידעה שהם נכנסו לכלא עקב הדקירות שביצעו בגופו של הנאשם.

30. בתיה מסבירה כי התיזה של ההצתה נבנתה עם הזמן במהלך החקירה. בתחילה המניע לביצוע העבירה היה שהנאשם ניסה לשרוף את חברתו לחיים בגלל ויכוח ביניהם. אך לאור העובדה שאלונה, הייתה בירושלים התיזה הפכה עם הזמן למניע של הונאת ביטוח ולפי הממצאים שבידה לנאשם היו שני ביטוחי תכולת דירה, במנורה ובחברת AIG. בתיה מכחישה דמיון של ממש בין הנאשם לבין קרובי משפחתו שמוכרים לה. לשאלה מדוע לא נבדקו כיווני חקירה אחרים, בתיה השיבה כי היא לא חשבה לנכון לעשות זאת במקרה שכאן.

מוציגים נוספים:

דו"חות משטרתיים:

31. דו"ח פעולה של השוטר וליד חרך (סומן ת/13). השוטר מדווח כי עיכב את הנאשם לתחנה מבלי לפרט את סיבת העיכוב וכן תפס את חולצתו של הנאשם שבצבע שחור ודאג להעביר אותה להמשך טיפול. כמו כן, הוא שוחח עם אלונה שמסרה לו שהיא נמצאת בירושלים.

32. שני דו"חות של השוטר אירה סלבה (סומנו ת/14) לפיהם נתפס מכשיר מקלט וידיאו דיגיטלי (DVR) בדירה של הנאשם. כפי שעולה מהדו"ח, המכשיר היה מחובר למסך אך לא למצלמות שמחוץ לבית. כמו כן נמצא מצית מחוץ לדלת הדירה. הוסכם בין הצדדים כי לא נמצאו על שני המצתים שבזירת האירוע טביעות אצבע ו/או DNA.

33. הוגש דיסק תמונות ותצלומים של השוטר משה מיכאל (סומנו ת/15). מהתצלומים ניתן לראות את נזקי הבעירה מתוך הדירה. התצלומים הרלוונטיים יותר הם אלו מפתח הדירה מבחוץ. בתצלומים אלו כפי שהוצגו בפני בית המשפט רואים קיר חיצוני לבן ועליו כתמים של בוך כשמעליו נמצא חלון מסורג וגגון. בקרקע שבצמוד לקיר ניתן לראות מספר כתמי פיח שחורים.

34. הודעת הנאשם במשטרה מיום 29.08.13 וכן דיסק תיעוד החקירה (סומנו ת/17): מן ההודעה עולה כי הנאשם שוחח עם סנגורו טרם החקירה. הנאשם בחר לשמור על זכות השתיקה לאורך כל החקירה למרות שהוזהר מלכתחילה כי הימנעות מלהשיב לשאלות עשויה לחזק את הראיות שנגדו.

35. הוגש דו"ח צפייה במצלמות הקיוסק ודיסק המקור (סומנו ת/19): מן הדו"ח עולה כי בתיה הגיעה לקיוסק, דאגה לוודא בתחילה שקיימת התאמה מלאה בזמנים בין אלו המופיעים על גביי המצלמות לבין הזמן בפועל, כפי שתועד גם במזכר שבת/12. החומר המצולם מיום האירוע ובין השעות 22:00 ועד 23:30 הועתק (ת/12). מן הסרטונים בדיסק עולה כדלקמן: בשעה 22:00 נראית עדת תביעה מס' 6, דנה קיריאנקו כשהיא משרתת לקוחות בקיוסק. הנאשם נראה לראשונה בשעה 22:40 כשהוא מגיע על הסוזוקי, חונה והולך לקיוסק. הנאשם לבוש בחולצה שחורה קצרה ומכנסיים קצרים. בשעה 22:54 הוא עוזב ונוסע על הסוזוקי. כמו כן הוגשו מזכרים לעניין הסכמת הנאשם לתפיסת המצלמות שסומנו כת/31 ות/32.

36. ממזכר שסומן ת/28 עלה כי בתיה התקשרה לשוחח עם שני אחיו של הנאשם, יוסי ואמיר, על מנת לבדוק את הטענה של הנאשם כי היה בשיעור תורה. שני האחים חידדו בפניה כי הם אינם משוחחים עם המשטרה בכל מקרה וגם עכשיו הם לא מעוניינים לשוחח. יוסי אף ציין כי אפילו אם ייעצר, לא ידבר עם המשטרה.

37. מדו"ח ביקור בזירת האירוע (סומן ת/18) בתיה מספרת כי מצאה על סורג החלון מצית (הוגשו תמונות של המצתים בזירה וכן תמונת מצית על אדן החלון - סומנו ת/20) והעבירה אותו לבדיקה. כן עולה מן הדו"ח ומהמזכר שהוגש בת/30 כי בתיה עברה ברחוב רמת ים וברחוב מקביל וחיפשה אחר מצלמות שמתעדות מה קורה ברחוב אך ללא הצלחה כלשהי.

המכשיר הסלולרי של הנאשם:

38. הוגש מזכר ובו אישור הנאשם לבדיקת מכשירו הסלולרי (סומן ת/33) וכן הוגשו צו לקבלת נתוני תקשורת, צו חיפוש ומחקרי תקשורת (סומנו ת/23 ות/24).

39. מבדיקת השיחות היוצאות והנכנסות של הנאשם (סומנו ת/34 ות/22) עולה כי ביום האירוע ובשעות הרלוונטיות לאישום, התקבלו ובוצעו ארבע שיחות טלפון במכשירו של הנאשם. הראשונה שיחה נכנסת בשעה 21:09 במשך 22 שניות מלי הרוש, השנייה שיחה נכנסת בשעה 21:46 במשך 26 שניות, מגיל אלון, השלישית בשעה 23:00 שיחה שלא נענתה מרוני גריפלרדן והרביעית שיחה יוצאת חזרה בשעה 23:00 במשך 15 שניות. שתי השיחות הראשונות הן מלקוחות, כפי שציינה עדת תביעה מס' 6, דנה קיריאנקו בעדותה.

40. הוגשו צילומים של הודעות טקסט מהמכשיר הסלולרי של הנאשם ודיסק (סומנו ת/21). מההודעות שבמכשיר הסלולרי של הנאשם שנשלחו לאלונה, עולה כי בתאריך 26/08/2013 הנאשם ואלונה תכננו להיפרד באופן סופי לאחר מריבה קשה. יש לציין כי מההודעות עולה כי אלונה הייתה תלויה כלכלית בנאשם וכן קיבלה ממנו משכורת על עבודתה בקיוסק. הנאשם האיץ מס' פעמים באלונה לעזוב את הדירה: "תקחי את הדברים שלך מהבית"; "אין לך מה להישאר תלכי"; "אין בעיה אם את הולכת עכשיו ולוקחת את הדברים ומסדרת קצת ונוסעת היום לאשדוד את מקבלת 500 שקל".

41. אלונה, כתבה לנאשם ביום האירוע כי היא נוסעת לסליחות בירושלים ולאחר מכן תגיע לאסוף את חפציה. "לפעמים אהבה זה לא מספיק גם אם היא ענקית, רוצה שזה יגמר הכי יפה בעולם, היום אני נשאת אצל אמא שלך בשביל הסליחות בערב, וכבר אני יתחיל לארגן את כל הדברים שלי ומחר על הבוקר בעזרת השם אני נוסעת.. מקווה שאני עושה את הדבר הנכון, בשבילי. מקווה שלא תאבד את עצמך כמו תמיד ותהיה חזק"; "אז אני יסע מחר על הבוקר זה ממש לא אמור להפריע לך, סבלת 3 שנים עוד יום אחד לא יעשה לך כלום"; "בקשה אחת יש לי אליך ונשבעת שהיא אחרונה, אל תיגע לי בדברים, אני יארגן מחר בבוקר ובאמת שזה קשה אבל החלטתי פה ניגמר סיפור האהבה הגדולה שלנו מאחלת לך רק טוב וחיים מושלמים".

מסמכי הביטוח:

42. מסמכי ביטוח תכולת דירת הנאשם בחברת מנורה מבטחים (סומנו ת/27): הפוליסה מס' 0024331451131 חודשה ביום 01.07.2013 ואף הגיע לדירה סוקר ביום 10.07.13 וביצע סקר הערכת תכולה בדירה.

43. מסמכי ביטוח תכולת דירת הנאשם בחברת AIG (סומנו ת/26): מדובר בפוליסת תכולת דירה מס'

310881329-13 שתקופת הביטוח בה היא החל מיום 01.08.2013 ועד 31.07.2014 הפוליסה הוצעה לנאשם ביום 30.06.2013 והוא חתם על המסמכים ביום 08.07.2013. בתאריך 17.07.2013 הגיע לדירה סוקר שביצע סקר הערכת תכולה בדירה. במסמכים צורף מכתב מחברת AIG מיום לפני האירוע, ה-25.08.2013, לפיו הפוליסה מבוטלת החל מיום 15.09.2013 בשל בעיות חיתום.

44. ההגנה מטעמה הגישה מסמך (סומן נ/6) שהינו זהה לחלוטין למכתב חברת AIG מיום 25.08.2013 (חלק מת/26 כאמור), למעט שינוי בתאריך המכתב לתאריך 25.07.2013 וכן בציון כי הפוליסה מבוטלת מיום 15.08.2013 בשל בעיות חיתום.

45. הוגשו מזכר ומסמכים (סומנו ת/25) ולפיהם עולה כי הנאשם התקשר לחברת הביטוח AIG ביום האירוע בשעה 15:38 ושוחח עימם כ-4 דקות.

פרשת ההגנה

להלן אסקור את העדויות והמוצגים העיקריים שהוגשו לבית המשפט במסגרת פרשת ההגנה.

עד ההגנה מס' 1: הנאשם:

46. בן 25, מאורס לאלונה ואב לשלושה ילדים. הנאשם ציין כי הוא מגדל את בנו הבכור בן ה-6 במשמורת בלעדית. בעלים של קיוסק בהרצליה. הנאשם הכחיש מכל וכל כי ביצע את ההצעות שמיוחסות לו בכתב האישום וטען כי אין לו כל אינטרס לשרוף את זיכרונותיו שלא ניתנים לשחזור. ביום האירוע, כמו בכל יום שני לטענתו, הוא הלך לשיעור תורה אצל אחיו יוסי. העובדת, דנה קיריאנקו הגיעה להחליף אותו במשמרת בקיוסק בשעה 20:30. הנאשם נסע לשיעור שהחל בשעה 21:00 ועד השעה 22:00.

47. לאחר שהסתיים השיעור, הנאשם נסע בסוזוקי לדירתו, לדבריו בכדי שיוכל להתפנות. משך זמן הנסיעה מביתו של אחיו, שם היה בשיעור, ועד לדירתו הוא כ-10 דקות נסיעה. משך זמן הנסיעה מביתו של אחיו אל עבר הקיוסק הוא כ-5 דקות נסיעה. הנאשם מספר כי הגיע לדירתו בשעה 22:15 ועזב אותה בשעה 22:30 כשהיא במצבה הרגיל. הנאשם סיפר כי אין שירותים בקיוסק והם נוהגים להתפנות בבניין העירייה אך זו סגורה בשעות הלילה ולכן נסע לדירתו. הנאשם נסע לקיוסק. משך זמן הנסיעה מהדירה לקיוסק אורך כ-10 דקות. הנאשם הגיע, התיישב ליד שולחן מחוץ לקיוסק ושוחח עם העובדת, דנה קיריאנקו אודות העבודה. הנאשם העיד כי הוא נוהג לבקר בקיוסק במהלך משמרת הלילה, להפתיע את העובדת/ת, לבדוק מצב ניקיון בקיוסק, לשאול אודות מהלך העבודה וכן לתת הסברים במידת הצורך. לאחר כחצי שעה, הנאשם עזב את הקיוסק ונסע חזרה לכיוון דירתו.

48. בצומת כפר שמריהו, הנאשם שם לב שיש לו שיחה במכשיר הסלולרי ולכן עצר את הסוזוקי בצד וענה לשיחה שהתקבלה משכנו רוני. הנאשם סיפר כי רוני הוא טיפוס שאוהב לדבר באריכות ולכן שיקר לו ביודעין ואמר שהוא נמצא בשיעור תורה למרות שכבר סיים שם. רוני צעק: "חן, שרפו לך את הבית" (ש' 21-22, עמ' 38 לפרוטוקול). בתגובה, הנאשם נסע במהירות לדירתו. באשר לטענה לפיה הנאשם היה בקיוסק לאחר שהצית את הדירה, הנאשם השיב כי לוח הזמנים הזה לא מתיישב עם ההיגיון, לתביעה אין את האומץ הדרוש בכדי למשוך את כתב האישום שהוגש נגדו.

49. הנאשם העיד כי כשהגיע לדירתו ראה הרבה ניידות משטרה ורכבי כיבוי אש חוסמים את הכביש. הנאשם עלה עם הסוזוקי על המדרכה, חנה, ורץ אל עבר דירתו. בכניסה לשביל המוביל לדירה, הנאשם נעצר על ידי

שני שוטרים שכבלו אותו והשוטר וליד חרך אמר לו שהוא ניסה לשרוף את אשתו בבית. הנאשם מיד הכחיש וטען כי אלונה נמצאת בירושלים. השוטר וליד חרך סיפר לו כי יש עד ראייה שראה אותו מבצע את ההצתה והוא בתגובה הכחיש ואמר לשוטר שהוא יכול לראות במצלמות של הקיוסק שהוא כלל לא היה בדירה. הנאשם מציין כי אין לו כל קשר לסייאן וכי הוא מעולם לא שוחח איתו. כמו כן הנאשם טען כי על פי עדותו של סייאן והיעדר התאורה בכניסה לביתו, לא ניתן לבצע זיהוי של ממש.

50. הנאשם העיד והודה כי שיקר למשטרה ולא סיפר שהוא היה בדירתו בפרק הזמן שבין השיעור תורה לקיוסק ומסביר שנבהל ופחד כי אמרו לו ששרף את אשתו ולכן בחר להרחיק את עצמו ממקום האירוע. באשר לטענה לפיה לבש חולצה לבנה בעת האירוע כפי שהעיד רבינוביץ', הנאשם טען כי הוא לבש חולצה שחורה שנתפסה ע"י המשטרה. מספר כי הוא לא החליף חולצה ובכל מקרה פיח ואבק שריפה נשארים על גבי הגוף "נעצתי חצי שעה אחרי ההצתה ולא היה עלי כלום" (ש' 12-13, עמ' 44 לפרוטוקול).

51. הנאשם נסע לתחנה בניידת. עם הגעתו לתחנה, הנאשם סיפר כי הגיע לכיוונו בחור שאמר שהוא משרת במז"פ, וניסה לשכנע אותו להודות בביצוע העבירה. הנאשם כפר ומחזר על בקשתו לתפיסת המצלמות בקיוסק ואף ביקש בדיקת פוליוגרף. השוטר תפס את בגדיו, צילם אותו, ריסס את גופו וידיו, ביצע הטבעה של טביעות אצבעות, לקח דגימת DNA וביקש מהחוקרת פזית שתדאג לנאשם לבגדים חלופיים.

52. הנאשם סיפר כי ביקש מהחוקרת פזית יוסף שתערוך לו בדיקת פוליוגרף וזו אמרה לו שידבר עם בתיה. הנאשם שאל מדוע הוא צריך להיות במעצר והחוקרת פזית השיבה ואמרה לו שהיא לא מאמינה לגרסתו. הנאשם השיב שבשל חוסר האמון שחש מהחוקרת פזית והעובדה שלא הייתה מוכנה לתפוס את המצלמות מהקיוסק, הוא סרב לשוחח עמה ולכן בחר לשמור על זכות השתיקה בחקירתו עמה (ת/5) למעט בקשתו לתפוס את המצלמות שבקיוסק. לשאלה מדוע אין בכל התיק התייחסות כלשהי לפוליוגרף, הנאשם משיב שאינו יודע אך הוא מציין כי ביקש בפוליוגרף מהשוטר וליד חרך, משוטר המז"פ, מבתיה ומהחוקרת פזית. כמו כן מציין כי סנגורו ביקש ביצוע פוליוגרף בדיון הארכת מעצרו.

53. הנאשם טען כי הייתה לו שיחה אישית עם בתיה, בה אישר לה לעשות שימוש במכשיר הסלולרי שלו וכן לתפוס את המצלמות בקיוסק. לאחר שהתרשם כי בתיה לא האמינה לגרסתו, הוא החליט שלא לשתף איתה פעולה וגם הפעם לשמור על זכות השתיקה (ת/17). הנאשם מנמק את החלטתו לשמור על זכות השתיקה ומספר כי בעבר הוא הגיע למשטרה, מסר גרסה בפני חוקרת שלא יידעה אותו כי הוא מוקלט ומצולם. מאוחר יותר נעשה שימוש בגרסה הזו לצורך הרשעת דודיו. לגרסת הנאשם עד עכשיו הוא משלם על ההודעה ההיא והיא ממררת את חייו. מאז לדבריו הוא איבד את האמון במשטרה וכשהחוקרות לא האמינו לגרסתו, הוא מצא לנכון לשתוק "אמרתי לה שאם היא לא מאמינה לי אין לי מה לדבר איתה" (ש' 16, עמ' 43 לפרוטוקול); "לא דיברתי ושמרתי על זכות השתיקה כי אני מדבר עם החוקרת רק כשהיא מאמינה לי, כשחוקרת לא מאמינה חבל על הדיבורים" (ש' 22-23, עמ' 45 לפרוטוקול).

54. הנאשם מספר כי סבו נפטר לפני כשנתיים לערך ומאז פרץ סכסוך ירושה במשפחה לאור העובדה כי אביו ירש חלק גדול יותר מחלקם של שאר האחים. סכסוך הירושה הפך נפיץ והנאשם סיפר שהוא מאוים על ידי בני משפחתו, ואפילו במעצר בו הוא שוהה, הוא הועבר לאגף לטעוני הגנה עקב האיומים. לדבריו, הוטמן מטען חבלה מתחת לביתו שנמצא על ידי המשטרה, לאחר מכן הוצת בית עסק שלו שנמצא ממול הקיוסק, ומאוחר יותר, הוא ואלונה הותקפו והוא נדקר 7 דקירות בישבן 21 בגב על ידי שני בני משפחה שלו, שהורשעו וריצו את עונשם על כך (הוגש גזר דינם של שני בני משפחתו של הנאשם, רון קדושים וישראל חיים מיום 12.07.2012 - 9/9). לפי גזר הדין, רון קדושים נידון ל12 חודשי מאסר וישראל חיים נידון ל18 חודשי מאסר, שניהם החל מיום

24.01.2012. הנאשם טען כי כל זמן ששני בני משפחתו היו במאסר, לא אירעו תקיפות נוספות והמצב היה שקט. חודש טרם האירוע נסוב כתב האישום, התקשר אליו רכז המודיעין ערן סימן טוב וביקש שיגיע יחד עם אלונה לתחנה. בתחנה, נאמר לו שיש מידע שעומדים לפגוע בו וכי הולכים לשרוף את הקיוסק. לדבריו, לא חלף חודש מאז שוחררו בני משפחתו, ודירתו נשרפה כליל.

55. ביחס לביטוח הדירה, הנאשם טען כי לא מדובר בכפל ביטוחים וכי יש לו רק פוליסה אחת תקפה של חברת מנורה. הנאשם הסביר כי בסך הכל קיבל הצעת מחיר מחברת AIG וכי הדירה לא מבוטחת בפועל עד שלא מתקבל חיתום ולאור הצעתם שהייתה גבוהה מההצעה של חברת מנורה, הוא ביקש לבטל את הפוליסה והמשיך להיות מבוטח בחברת מנורה. הנאשם קיבל לידיו את המסמך של חברת AIG מיום 25.07.2013 (נ/6) לפיו הפוליסה מבוטלת מיום 15.08.2013 לאחר הדיון האחרון בבית המשפט ממנו עלה כי מדובר במניע של הונאת ביטוח ולכן צלצל ל AIG וביקש שישלחו את המסמך בפקס לאלונה. לדבריו, מסמך הביטול נ/6 קודם בזמן למסמך הביטול שהגישה התביעה ת/26. כמו כן, הנאשם סיפר כי ביום האירוע הוא שוחח עם חברת AIG ואף שלח להם הודעות שכן הוא בירר אודות תביעה של ביטוח תאונות אישיות של אביו, שייפה כוחו לטפל בה. הוגשו מסמכי ביטוח שונים וסומנו נ/10. בין המסמכים ניתן למצוא יפוי כח שבו אביו של הנאשם מייפה את כוחו של הנאשם לטפל לו בתביעות הביטוח בחברת AIG, פוליסת הביטוח של האב בחברת AIG וכן תיעוד רפואי של האב מבית החולים בילינסון. כמו כן הוגשו לבית המשפט תמונות של בני משפחתו של הנאשם וסומנו ת/12.

56. בעניין מערכת היחסים של הנאשם עם אלונה, הנאשם מתאר את יחסיו עמה כטובים. לדבריו, לפני קרות האירוע בשעה 1 לפנות בוקר הם רבו אך החליטו להשלים. טען כי אין זוג שאוהב ולא רב ומתווכח. לגרסתו, היה ויכוח, הוא ביקש מאלונה לקחת את חפציה אך בפועל היא לא לקחה. מספר כי נתן לה כסף לקניות והיא נסעה לירושלים בליווי אחותו. הנאשם עומת עם מידע שהציגה התובעת לפיו היחסים בין בני הזוג אינם על מי מנוחות בלשון המעטה וכי קיימות תלונות קודמות במשטרה מהתאריכים 28.04.2013 ו-18.05.2013 בהן דווח על צעקות מהדירה. הנאשם מכחיש כי דובר על צעקות מדירתו שלו בתלונה מה-18.05.2013 וכי במקום יש מס' דירות. באשר לתלונה מיום 28.04.2013, הנאשם טען כי הוא בכלל משמש כמתלונן על צעקות מדירה אחרת. בית המשפט עיין בתלונה ועלה כי מדובר בתלונת הנאשם למשטרה לפיה בת זוגו אלונה גירשה אותו מהדירה והנאשם התקשר על מנת שיכניסו אותו אליה.

57. באשר לבעיית החשמל בדירה, הנאשם טען כי יומיים טרם האירוע היה לו קצר והוא ניגש לארון החשמל שמחוץ לבית. היה ריח חזק וגם ניצוצות לאחר שהרים את הפקק ולכן למחרת הוא שלח הודעה לטלפון הסלולרי של עוזי שמש, נציג הבעלים בדירה. הנאשם טען כי מס' חודשים טרם האירוע הייתה תקרית דומה עם החשמל. הנאשם מופנה לתמונת ההודעה ששלח לעוזי שמש שכאמור צולמה ונשמרה במכשיר הסלולרי שלו ביום האירוע עצמו ובשעה 22:52 (לפי ת/34 ות/6). הנאשם משיב לשאלה מדוע בחר לשמור את התמונה עם ההודעה הספציפית הזו, כי במכשיר סלולרי מסוג iPhone, קורה שכאשר סוגרים את המכשיר בלחיצה על הכפתור שלמעלה, מצולם מסך המכשיר. הנאשם איננו זוכר שצילם את ההודעה. באשר לשיפוץ הדירה לאחר השריפה על ידי אמו של הנאשם, הנאשם טען כי היה עליו להשיב את הדירה כפי שקיבל ולכן הוא דאג לשפץ אותה.

58. בנוגע למצלמות סביב הבית, הנאשם טען כי בתאריך 04.08.2013 התקין מצלמות מחוץ לדירה. הנאשם טען כי העילה להתקנה היא האיומים על חייו וכן על מנת להוסיף מיגון לדירה ובכך להוריד את הפרמיה של ביטוח הדירה. לדבריו, הוא שאל את המתקין מה לעשות באם יש בעיות בחשמל וזה השיב לו שיש לנתק את החוטים. לאור הבעיות שהיו לו בחשמל, הנאשם העיד שחמישה ימים טרם האירוע, הוא בעצמו ניתק את

59. העד הינו חוקר בתחנת חדרה. עד לחודש יולי 2013 שירת כרכז מודיעין בתחנת גלילות. מכיר את הנאשם מעבודתו במשטרה. לדבריו, הנאשם חלק מסכסוך משפחתי בן שנתיים וחצי המוכר למשטרה עקב ירושה. מספר כי לפני כשנתיים נמצא מטען חבלה ליד ביתו של הנאשם. מס' חודשים מאוחר יותר נשרף בית עסק אחר של הנאשם הממוקם מול הקיוסק שבבעלותו. כמו כן לאחר זמן מה, הנאשם ואלונה הותקפו בחדר המדרגות שבביתם, הנאשם נדקר והדוקרים נעצרו. לדבריו מאז קרות האירועים הללו, הנאשם מוזמן מדי פעם לתחנה, שם הוא מוזהר הן על ידו והן על ידי קציני מודיעין אחרים. כמו כן לקראת השחרור של קרובי משפחתו שהורשעו בפציעתו של הנאשם בנסיבות מחמירות, הוא זומן לתחנה ונאמר לו שהם עומדים להשתחרר ושעליו להיזהר, האזהרות הן כלליות ולא כוללות מידע קונקרטי.

טענות הצדדים

טענות התביעה

60. לטענת התביעה יש להרשיע את הנאשם על פי הראיות שהובאו. עדותו של סייאן הייתה מהימנה, עקבית, לא היה לו כל מניע להרשיע את הנאשם, הוא לא הגזים בפרטים וזוהה באופן ספונטני על ידיו עם חזרתו של הנאשם לזירת האירוע. כמו כן, קיים חיזוק לגרסת סייאן, על ידי רבינוביץ' שזיהה את הנאשם כנוכח בזירת האירוע בסמוך לזמן ההצתות, אותה לא מכחיש הנאשם בעדותו. בנוסף, הממצאים שהוצגו בת/15, בהם נראה צילום של חלון הדירה ונראים על הקרקע סימני פיח שחורים כפי שהתרשם בית המשפט, הם ממצאים אובייקטיביים שתומכים בגרסת סייאן אודות ההצתה הראשונה, כמו מציאת שני מצתים במקום, ואחד מהם על סורג החלון עצמו.

61. יש להוסיף ולומר כי גם אם סייאן לא מדייק בזמנים שהוא נוקב, הרי שאין לזקוף זאת לחובתו שכן באירועים מהסוג זה, אין מסתכלים בשעון אלא מנסים לשחזר לאחור את השתלשלות האירועים.

62. לגרסת התביעה, האליבי של הנאשם הופרך. עצם הפרכתו מהווה סיוע לראיות התביעה, שכן חשוד שמבקש להרחיק את עצמו מאחריות ע"י אליבי כוזב מבטא בכך תחושת אשמה שניתן לראותה כראשית הודיה ואף כראיה נסיבתית לחובתו. ראו גם יעקב קדמי **על הראיות** חלק שני 859-861 (מהדורה משולבת ומעודכנת, התש"ע-2009).

63. באשר לאירוע ההצתה השנייה, ניתן לומר כי עצם צירופן של הראיות הנסיבתיות שהוצגו בדבר נוכחות הנאשם בזירת האירוע, ההצתה הראשונה שלא צלחה בידו של הנאשם, סמיכות שני אירועי ההצתה ועדותם של סייאן ורבינוביץ' כי שמעו את רעש הסוזוקי של הנאשם, מביא לכדי מסקנה אחת ויחידה בדבר ביצוע ההצתה השנייה על ידי הנאשם. כמו כן, בעת ביצוע העבירות, הנאשם היה בעל שתי פוליסות ביטוח, דבר שמהווה מניע להצתה.

64. חוקר ההצתות שהיה בזירה קבע בדו"חו כי לא נשללו האפשרויות הסבירות לשריפה שלא בכוננת זדון וכי קיים חשד סביר לביצוע הצתה (ת/1). בנוגע לטי-מקס, הרי שעצם הימצאותו כשהוא עוזב את האירוע בחופזה בין אם כמצית שותף ובין אם לאו, אין בה כדי להעיב על אחריותו של הנאשם בביצוע ההצתות.

65. עדותו של עד תביעה מס' 5, עוזי שמש הייתה עדות עוינת אף שלא הוכרז כעד עוין. העד מסר פרטים

שניסו לקעקע את אמינותו של סייאן לפיה לא יכל לראות את הנעשה בחוץ וכן כי אין במקום צינור השקיה כלשהו. גרסתו אודות צינור ההשקיה הופרכה לאור עדותם של רבינוביץ' וסייאן שהשתמשו בצינור מהבית השכן לצורך כבוי האש. העד טען כי היו בעיות בחשמל שבדירה והתביעה נאלצה לרענן את זכרונו על דברים הפוכים שמסר במשטרה. העד הפך לעד מעורב ואף סיפר כי אימו של הנאשם שילמה על השיפוץ בדירה לאחר השריפה.

66. לעניין טענת ההגנה בדבר מחדלי החקירה, הרי שהחוקרים בתיק לא הקלו ראש באיסוף הראיות, נעשה חיפוש מקיף למצלמות באזור האירוע וניתנו לנאשם הזדמנויות להתעמת עם הראיות שבתיקן אך הוא בחר שלא לשתף פעולה. גם לו קיימים אי אלו מחדלי חקירה בתיק, הרי שלא מדובר במחדלים שגרמו לנזק ראייתי שפגע בהגנת הנאשם.

67. הנאשם בחר לשמור על זכות השתיקה בשתי חקירותיו במשטרה. בבית המשפט, הנאשם הודה ששיקר בגרסתו הראשונה שמסר במקום האירוע לשוטרים והודה כי היה בדירתו בזמנים הרלוונטיים להצתות. הנאשם בעדותו סיפק הסברים קלושים לסיבת הגעתו לדירה וכן לעצם הצורך שלו לעבור בקיוסק. עדותו של הנאשם הייתה בלתי מהימנה ולא הגיונית ולכן מתבקש בית המשפט לדחות את העדות.

68. ראיות ההגנה על עצם היותו של הנאשם מאוים על ידי בני משפחתו, אינן משנות לכאן או לכאן את הראיות בדבר ביצוע הנאשם את ההצתות. תואנה זו לא נמסרה בזמן אמת למשטרה, אין ראיות בדבר ביצוע העבירה על ידי מי מבני משפחתו של הנאשם והנאשם למרות טענתו זו שהוצגה רק בבית המשפט בעדותו, בחר לשמור על זכות השתיקה במשטרה.

טענות ההגנה

69. ההגנה טענה כי התביעה לא עמדה בנטל ההוכחה המוטל עליה ואין די בראיות שהציגה כדי להוכיח מעל לכל ספק סביר כי הנאשם הוא זה שביצע את שתי ההצתות. התביעה מנסה בכח לעוות את הראיות כך שיתאימו לאמור בכתב האישום שהוגש, וזאת למרות שלא נמצא שום ממצא בזירת האירוע שמעיד בכלל על הצתה. חוקר הדלקות, רש"פ ניסים לויאן, העיד כי לולא דבריו של סייאן, לא נמצא שום ממצא ממשי אחר שמצביע על הצתה, לא נמצאו שרידים לחומר דליק כלשהו במקום. בכך התביעה לא הרימה אפילו את הנטל הראשוני לפיו הגורם לשריפה שהתחוללה הינו הצתה.

70. באשר להצתה הראשונה, עומדת בפנינו עדות היחידה של סייאן. גרסתו של סייאן כפי שסיפר אודותיה עד תביעה מס' 3, משה שטרן, היא כי סייאן ראה את הנאשם כשהוא מצית בקבוק תבערה וזורק את הבקבוק אל עבר חלון הדירה. גרסה זו של סייאן אינה עומדת במבחן המציאות שכן אנו יודעים שבפועל לא נמצא בקבוק.

71. אין לסמוך על גרסת סייאן ובוודאי שלא על הזיהוי שלו, שכן לא נמצאו ראיות כלשהן שיהוו חיזוקים לטענותיו אלא להפך. סייאן מספר לגבי שתי ההצתות כי הוא הריח דלק אך יחד עם זאת, לא נמצא דלק או חומר מאיץ אחר בזירה או בחולצתו של הנאשם. כמו כן לא נמצאו סימני שריפה כלשהם על גבי הקיר החיצוני של הדירה או על גבי מתקן הכביסה שיכולים היו לתמוך בגרסת סייאן להצתה הראשונה. כידוע בפסיקה, על מנת להרשיע על סמך עדות זיהוי, יש צורך לצלוח קודם את מבחן המהימנות של העד. המהימנות של סייאן עומדת בספק רב לאור הממצאים הפורנזיים שלא תומכים בגרסתו, גם אם ניישב את הפערים הגדולים בזמנים שהציג.

72. לעצם הזיהוי עצמו, סייאן אומר שהוא ראה את פניו של הנאשם כשהוא קפץ מעבר לגדר. אין עוררין בין הצדדים כי במקום לא הייתה תאורה, ומעל הגדר ממוקם עץ רחב ענפים כפי שמופיע בנ/4. סייאן מציין כי ראה את צידי פניו של הנאשם בעת שניסה להצית את מתקן הכביסה, לפיכך הוא ראה פרופיל ואין בכך זיהוי שיכול לעמוד במבחני הפסיקה. כמו כן אין היכרות מספקת של מפגשים קבועים בין הנאשם לסייאן שיכולה לעמוד במבחני הזיהוי. בית המשפט נדרש להזהיר את עצמו כשמדובר בהרשעה על פי עדות ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר בעדות יחידה, ולחפש ראיות שיתמכו בעדות אך אלו לא נמצאו כאן. הוגשה פסיקה מרובה על סוגיית הזיהוי.

73. אין עדים כלשהם לעניין ההצתה השנייה וגרסת המאשימה מתבססת כולה על ראיות נסיבתיות. ההגנה טוענת כי לאור העדות של רבינוביץ', שאין לו עניין, אינטרס או היכרות של ממש עם הנאשם, עולה כי העד קישר בין השריפה לבין הטי-מקס שעזב את המקום זמן מועט טרם התגלתה השריפה. רבינוביץ' מעורר חשד של ממש לפיו ההצתה בוצעה על ידי הטי-מקס והוא מתאר את אופן נסיעתו של הטי-מקס, כמעט החליק, ירד מהאופנוע, קיפל את לוחית הרישוי, נתן גז ונסע ובדיוק הפוך מהתיאור שהעיד רבינוביץ' בנוגע להתנהלות הנאשם שיצא נינוח, רגוע ונסע בצורה רגילה מהמקום.

74. כפי שעלה מעדויות אנשי המשטרה בתיק, הסכסוך המשפחתי של הנאשם היה מוכר וידוע למשטרה. המשטרה "ננעלה" על כיוון חקירה אחד שניתן לה בעדות סייאן ולא ניסתה לבדוק כיוונים אחרים למרות המידע שהיה בידה. המניע שהוצג להצתה השתנה עם הזמן. הוכח שאין כאן שני ביטוחים, שהנאשם לא ניסה לשרוף את אלונה. הנאשם מסר מיוזמתו שלו כי לא היה במקום וכי יש לתפוס את מצלמות הקיוסק. לו בתיה, מנהלת החקירה, הייתה מסתכלת על הזמנים האובייקטיביים שמוצגים בתיק, היא הייתה מבינה שהנאשם לא יכל היה להיות המצית.

75. אין עוררין כי בשעה 22:52 התקבלה הודעה במכבי האש על שריפה במקום האירוע. סייאן טען בעדותו כי מכבי האש הגיעו למקום רבע שעה לאחר ששמע את הבום. רבינוביץ' טען כי בשעה 22:40, עשר דקות לאחר שהנאשם עזב את הדירה בשעה 22:30, על פי עדותו, הוא ראה את הטי-מקס עוזב בפראות ובצורה מחשידה את המקום ואז ניגש אליו עובד זר ואמר שיש אש. מצפייה במצלמות הקיוסק (ת/19) עולה כי הנאשם היה בקיוסק החל מהשעה 22:40. זמן הנסיעה בין הדירה לקיוסק הוא 10 דקות לכל הדעות, מה שגם מסתדר עם העדות שנתן רבינוביץ'. לאור הנתונים שהוצגו לא ייתכן שהנאשם היה בזירה בזמן שפרצה האש, שכן העיד חוקר הדליקות שמרגע שמתלקח מזרון מיטה, שהיה כאמור מוקד השריפה, לוקח דקות בודדות עד שהדירה כולה תתלקח. כעת, משהוכח שהנאשם כלל לא היה נוכח בשעה שפרצה האש בדירה, ניתן לומר כי האליבי שהציג לא הופרך. לאור כל האמור, ההגנה תבקש לזכות את הנאשם שלא מחמת הספק.

דיון והכרעה

76. לאחר סקירת העדויות, המוצגים וטענות הצדדים כפי שהוצגו בבית המשפט, אפנה לבחון האם התביעה הציגה ראיות המוכיחות מעל לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום.

77. כאמור, ביום 26.08.2013 ובשעה 22:52 הגיעה הודעה למכבי האש אודות שריפה משתוללת בדירתו של הנאשם. כתב האישום מייחס לנאשם ביצוען של שתי עבירות הצתה. הראיות להצתה הראשונה נסמכות בעיקרן על עדות הראייה סייאן, עובד זר מתאילנד, שמתגורר מעל דירתו של הנאשם. הראיות להצתה השנייה נסמכות על שלל ראיות נסיבתיות שצירופן יחדיו מביא לידי משקל ראייתי מפליל המבסס הרשעה בדיון.

78. התביעה נשענת על עדות זיהוי יחידה באשר לאירוע ההצתה הראשון, אותה יש לבחון באופן דקדקני. לעצם הקביעה האם הנאשם ביצע את אירוע ההצתה הראשון יש משקל ראייתי גבוה במסכת הראיות הנסיבתיות של אירוע ההצתה השני, שבוצע כאמור בסמוך לראשון. במהלך עשרות השנים בהן נדונה והתפתחה סוגיית עדות הזיהוי בפסיקה התגבשו עקרונות מנחים לבחינתה ולהערכתה של עדות הזיהוי. נקבע כי הזיהוי נמדד על פי שתי אמות מידה:

"ראשית, נבחנת אמינותו של העד המזדהה; שנית, נבחנת מהימנותו של הזיהוי כשלעצמו. בחינת מהימנות הזיהוי נעשית אף היא בשני רבדים - ברובד סובייקטיבי וברובד אובייקטיבי. ברובד הסובייקטיבי, נבחנת יכולתו האישית של העד להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים ולזהות מכוחם בני אדם על פי חזותם; ברובד האובייקטיבי, בוחן בית המשפט את האפשרות לכך שהעד המזדהה טעה טעות תמה ובלתי מכוונת בזיהוי. לצורך בחינת שני הרבדים הללו, יש לברר, בצד מהימנותו של העד המזדהה, גם את השאלות בדבר מידת הביטחון שהביע העד בזיהוי, ואת הנסיבות שאפפו את הטבעת הדמות בזכרונו של העד" ע"פ 9040/05 **אוחיון נ' מדינת ישראל**, פס' 16 לפסק דינה של השופטת פורקצ'יה (פורסם בנבו, 7.12.2006).

כמו כן נקבע כי בשים לב למגבלות הזיכרון האנושי על בית המשפט לנהוג בזהירות מירבית בבואו לבסס הרשעה בפלילים על סמך עדות זיהוי יחידה.

מהימנותו של סייאן בתורת העד המזדהה

79. מצאתי את עדותו של סייאן אמינה, מהימנה, עקבית, אין לו מניע כלשהו להרשיע את הנאשם או להטעות את בית המשפט, הוא לא הגזים בפרטים וסיפר את העדות מנקודת הוא אף הודה כי בתחילה כשראה ניצוצות של מצית, לא הצליח לזהות את המצית עצמו אלא רק לאחר מכן. באשר לסתירה שעלתה בין כביכול דבריו מפי מעסיקו למתנדב משה שטרן, לפיהם הוא ראה את הנאשם מצית בקבוק תבערה, אני קובע שמדובר באמירה שיש לפקפק ולהטיל ספק רב באם היא אכן נאמרה בפועל. האמירה אודות הבקבוק לא התבצעה בתנאי הודעה משטרתית יחד עם מתורגמן דובר תאילנדית אלא הובאה בלחץ האירוע דרך מעסיקו של סייאן שלא הובא למתן עדות. סייאן טען בעדותו כי לא אמר דבר אודות בקבוק וכי ייתכן ומדובר בטעות שמקורה בתרגום לקוי. כאמור, למעט הטענה שסייאן דיבר על בקבוק שהובאה בדו"ח הפעולה (ת/3), לא נמצאו תימוכין אחרים לאמירתו זו. בהתאם לאמור אני קובע כי סייאן לא דיבר אודות בקבוק ולא קיימת סתירה שכזו בדבריו. אם כן, מדובר כפי שלימדנו ניסון החיים בהשלמת פרטים אוטומטית שביצע משה שטרן בהתאם לציפייה שאחזה בו עקב טענתו שראה את שירותי הכבאות עוזבים את הדירה עם בקבוק. משה שטרן קישר בין הבקבוק שכביכול ראה ולא נמצא בתיק, לבין הדברים שמסר סייאן למעבידו ואליו.

מהימנותו של הזיהוי כשלעצמו

80. במסגרת המבחן הסובייקטיבי יש לבחון את יכולתו האישית של סייאן להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים ובפרט את חזותו של מבצע העבירה. סייאן מכיר את הנאשם מתוקף היותם שכנים, אשר מטבע הדברים, נחשפים האחד לפניו וגופו של השני מס' רב של פעמים. סייאן אף מציין בחקירתו הנגדית שמדובר בתדירות שבין פעם לפעמיים בשבוע לערך. כידוע, הנאשם התגורר כמעט שנה בדירה שמתחת לדירתו של סייאן. אם כך יש לומר כי לסייאן היכרות קודמת עם הנאשם, לא מדובר באדם זר לו לחלוטין, ובכך יש בכדי להפוך את הזיהוי

לקל יותר ולהפחית את הסיכוי לטעות. סייאן זיהה זיהוי ספונטני את הנאשם כשזה חזר לזירת האירוע לאחר שנודע לו על השריפה בדירתו. לא מדובר כאן בהליך זיהוי המתרחש זמן ניכר לאחר התרחשות האירוע בתנאי מסדר זיהוי תמונות בתחנת משטרה. מדובר בזיהוי זמן קצר מאוד לאחר קרות השריפה, מה שמפחית עוד את הסיכוי לזיהוי כוזב.

81. כאמור, אין די בבחינת עדותו של סייאן במישור הסובייקטיבי ואף אם אני מאמין שזיהה את הנאשם בזמן אמת יש לבחון האם ייתכן וטעה טעות כנה בזיהוי. במסגרת המבחן האובייקטיבי יש לבחון פרמטרים שונים שבאפשרותם לשפוך אור על התנאים בהם התרחש הזיהוי. האירועים המתוארים מתרחשים בשעות החשיכה. במקום האירוע אין תאורה מסייעת כלשהי. סייאן צפה באירועים משני חלונות דירתו. החלונות במתחם כולו מכוסים בסורגים כפי שהוגשו בתמונות הזירה (ת/15), אך התרשמתי שבהחלט ניתן לראות דרכם היטב. סייאן סיפר כי בתחילה צפה באירועים מהחלון שמעל לחלון הכניסה לדירתו של הנאשם אך בהמשך זז לחלון המטבח, בו יכל לראות טוב יותר את האירועים. סייאן מספר אודות שתי הפעמים בהן זיהה את הנאשם במהלך השתלשלות האירועים: סייאן מסביר כי בזמן שהנאשם קפץ מעל לגדר האבן, הוא זיהה אותו ולאחר מכן בעת שניסה להדליק את מתקן הכביסה, הוא ראה את פניו בברור. כמו כן מעריך כי משך הזמן שראה בחלון היה כדקה. מכאן עולה כי למעשה בפעם הראשונה סייאן ראה את גופו וזיהה אותו מרחוק כאדם המוכר לו ובפעם השנייה בעת שהאש ריצדה, הוא ראה את פניו בברור.

82. לעניין טענות ההגנה לפיהן סייאן הריח דלק אך דלק לא נמצא בפועל, הרי שלא מצאתי כי יש בטענה זו משום הפרכת גרסתו לחלוטין והפיכתה ללא אמינה. נמצאו לגרסתו חיזוקים אובייקטיביים כמו צינור הגינה, שהעדים עוזי שמש ופזית יוסף לא ראו במקום, אך רבינוביץ' השתמש בו יחד עם סייאן בכדי לכבות את האש. כמו כן, ההגנה טענה כי לא קיימים בתיק ממצאים שיכולים לאשש את גרסת סייאן לעניין ההצתה הראשונה. יחד עם זאת, התרשמתי בתמונות הזירה שהובאו בפני (ת/15), כי מתחת לחלון של הדירה של הנאשם ועל הקרקע ניתן לראות מספר כתמי פיח שחורים, שיכולים בהחלט לחזק את גרסתו באשר להצתה הראשונה.

83. לאור כל האמור שוכנעתי כי סייאן הוא עד מהימן, זיהה את הנאשם בספונטניות מיד לאחר חלוף השריפה עת שזה הגיע למקום האירוע, וכן קלט את פניו של הנאשם בוודאות כמי שביצע את ההצתה הראשונה, בזמן אמת.

גרסת הנאשם

שמירה על זכות השתיקה והסכסוך המשפחתי

84. הנאשם נעצר מיידית עם הגעתו לזירה ונחקר פעמיים במשטרה, הן ביום האירוע לפנות בוקר והן בחלוף שלושה ימים מקרות האירועים (ת/4 ות/17). הנאשם בחר לשמור על זכות השתיקה ולא לספק גרסה כלשהי, למעט מס' מצומצם וקטן של משפטים בתחילת חקירתו הראשונה (ת/4) ובהם הכחשה מוחלטת לביצוע הצתה ובקשה לתפוס את המצלמות בקיוסק שבבעלותו. הנאשם התייעץ עם בא כוחו טרם החלו החקירות וכן נאמר לו מפורשות כי הימנעות ממתן תשובה לשאלות עשויה לחזק את הראיות שנגדו אך הוא המשיך בשתיקתו. הנאשם מסר גרסה ראשונית במקום האירוע לשוטרים שתפסו ועצרו אותו שהוגשה לבית המשפט (ת/3) לפיה הוא היה בקיוסק, קיבל שיחת טלפון שהדירה שלו עולה באש והגיע מיד לדירה.

85. זכותו של כל נאשם לשמור על זכות השתיקה, שהיא כידוע זכות חוקתית מהמעלה הראשונה ואין צורך להכביר במילים אודותיה. יחד עם זאת ברור לכל, כי אדם שטוען שהינו חף מפשע באמת ובתמים יבחר לזעוק את זעקתו ולא יסתתר מאחורי זכות השתיקה, שכן לכאורה אם הוא חף מפשע, אין סיבה הגיונית וסבירה לאי

86. הנאשם העיד כי הוא מאויים וחרד לגורלו מזה שנתיים מאז פרץ סכסוך במשפחתו אודות ירושת הסב. הנאשם סיפר אודות שלושה אירועים חמורים שאושרו ואומתו על ידי רכז המודיעין בתחנה דאז, רס"מ ערן סימן טוב. באירוע הראשון, הנאשם סיפר כי נמצא מטען חבלה ליד ביתו. באירוע השני, הוצת בית עסק שבבעלות הנאשם. באירוע השלישי והחמור מכולם, הנאשם ובת זוגו, אלונה, הותקפו בחדר המדרגות של ביתם והנאשם נדקר בגופו באמצעות סכין כ-9 פעמים על ידי שני בני משפחתו שהורשעו בביצוע המעשה (נ/9) וריצו מאסר בפועל עד לחודשים ינואר ויוני 2013. בתיק זה כאמור, הנאשם שימש כמתלונן הראשי כנגד שני דודיו. הנאשם סיפר כי הוא מסר במשטרה גרסה נגד בני משפחתו כשהוא מוקלט ומצולם ללא ידיעתו ומאז חייו השתנו לרעה ללא היכר. מאז שנלקחה ממנו ההודעה במשטרה ללא אישורו, הוא לא סומך על המשטרה ולכן בחר לשמור על זכות השתיקה. כמו כן הנאשם תירץ שהחוקרות פזית ובתיה לא האמינו לו ולכן לא מסר גרסה. יתרה מכך, הנאשם העיד כי בתקופה שדודיו שהו בבית הסוהר, המצב היה שקט. טרם שחרורם הוא הוזמן לתחנה המשטרה והוזהר. לדבריו, חודש וקצת לאחר שבני משפחתו שוחררו מבית הסוהר, קרתה השריפה והוא רומז בעדותו כי ידם הייתה במעל.

87. עלה בבית המשפט כי בין החוקרת בתיה לבין הנאשם יש יחסים קרובים וזו אף העידה כי מתן העדות נגד הנאשם הוא מעמד קשה עבורה. משכך לא מובן מדוע לאור ההיכרות והיחסים הטובים שבין הנאשם ומנהלת החקירה נגדו, בתיה, לא מצא הנאשם מקום לשטוח את גרסתו גם אם זו טענה בפניו כי איננה מאמינה לדבריו. גם הגרסה לפיה הנאשם לא סומך על המשטרה עקב ההודעה שמסר וסיבכה את חייו, לא עומדת במבחן המציאות שכן שם דובר על מסירת הודעה שעשויה להביא לידי הרשעת קרובי משפחתו ואילו כאן מדובר בגרסה שעשויה להציל את הנאשם עצמו מידי הרשעה שלא כדין לדידו. לא מצאתי באמתלות שמסר הנאשם משום סיבה סבירה ומספקת לסירובו למסור גרסה של ממש במשטרה.

גרסת הנאשם בבית המשפט

88. הנאשם העיד בבית המשפט ושטח בפניו את גרסתו לאירועים בפעם הראשונה. הנאשם הודה כי שיקר ולא סיפר שהיה בדירתו בפרק הזמן שבין השיעור תורה אצל אחיו לבין הגעתו לקיוסק. הנאשם טען כי נבהל ופחד כי אמרו לו ששרף את אשתו ולכן בחר להרחיק את עצמו ממקום האירוע. החוקרת בתיה ניסתה לאשש את גרסתו של הנאשם לפיה היה בשיעור תורה אצל אחיו, אך אחיו של הנאשם סרבו בתוקף לשתף איתה כל פעולה (ת/28). הנאשם טען כי בכל יום שני הוא בשיעור תורה אך מנגד העובדת שבקיוסק, דנה קיריאנקו טענה כי: "איני יודעת בוודאות אם הוא נוסע בכל יום ב' לשיעור תורה, החלפתיו לשם כך, לא תכננתי לעבוד באותו הלילה" (ש' 18-19, עמ' 15 לפרוטוקול). עצם העובדה שדנה מציינת בבירור כי לרוב המשמרות שלה מתחילות בשעה 12 בלילה ובפרט כי היא לא תכננה לעבוד באותו לילה, מעלה את החשד בדבר הצתה שביצע הנאשם.

89. הנאשם טען כי נסע מהשיעור לדירה משום שרצה להתפנות, לדבריו היה בדירה מהשעה 22:15 ועד השעה 22:30 ועזב כשהדירה שלמה. הנאשם טען כי הוא נוהג לבקר בקיוסק במהלך משמרת הלילה כדי לבדוק שהכל שם מתנהל כשורה. מרחק הנסיעה כפי שסיפר מדירת אחיו לקיוסק הוא כ-5 דקות נסיעה ואילו לדירתו, המרחק הוא של כ-10 דקות נסיעה. הנאשם סיפר כי בקיוסק לא נמצאים שירותים וכי הוא נוהג להתפנות בשירותים שבעירייה, שכאמור בלילה סגורים. מנגד, מסרה העובדת דנה קיריאנקו בת/7 כי הנאשם ואלונה נוהגים להתפנות בבית הקפה 'גורילה' שבקרבת הקיוסק, שכידוע פתוח בלילות. מכל מקום, לא ברור מדוע הנאשם לא התפנה בביתו של אחיו או בבית הקפה ולמרות שמדובר בצורך פרטי ואישי שרבים מן האנשים

מעדיפים לבצע בפינת ביתם הפרטית, הרי שמעטים האנשים שיסעו במיוחד עבור כך לביתם. עצם הנסיעה הנוספת לדירה רק לצורך הזה, מעלה חשד נוסף לחובת הנאשם.

בעיות בחשמל ומצלמות הדירה

90. הנאשם טען כי היו בעיות חשמל בדירה קודם השריפה. הנאשם פנה בהודעה בסלולרי (ת/6) יום לפני האירוע לנציג בעלי הדירה, עוזי שמש, ושם טען בפניו כי כשהרים את הפקק הראשי, שמע רעש של זרם חזק, הריח ריח שרוף וכן ראה ניצוצות. יש להוסיף כי ההודעה הזו צולמה ונשמרה במכשירו של הנאשם בהתאם למצוין בת/34 בדיוק ביום האירוע ובדיוק בשעה 22:52, זמן בו השריפה כאמור משתוללת בדירה. הנאשם גורס כי מדובר בלחיצה אוטומטית ששומרת את התמונה ובכל מקרה אין הוא זוכר שביצע זאת. המקריות שהודעה שכזו תישמר במקרה ביום האירוע למרות שנכתבה ביום קודם ובדיוק בשעה שהאש משתוללת בדירה, מחשידה במיוחד ומקנה משקל נוסף למאזניים לחובת הנאשם.

91. כמו כן, עדותו של עוזי שמש לפיה הגיע למקום באותו יום או למחרת, בדק את הלוח הראשי שלדבריו הוא ישן מאוד והוא ראה שיש שם בעיה, סיפר על רעש ואמר שזוכר משהו שרוף. בשלב זה, התובעת ביקשה לרענן את זכרונו של העד בהודעתו במשטרה ולאחר מכן העד תיקן את תשובתו והשיב כי הוא לא היו בעיות. כמו כן עלה בעדותו כי אמו של הנאשם שלמה על השיפוצים שבדירה לאחר השריפה. אני בוחר לקבל את טענת התביעה כי מדובר כאן ב"עד מעורב" אשר יש לו זיקה כלשהי במידת מה המוציאה אותו מכלל "עד רגיל" ומחייבת את בית המשפט לנקוט עמדה חשדנית כלפיו. עדותו של עוזי שמש הותירה עליי רושם בלתי חיובי ולא מצאתי מהימנות רבה בדבריו. לאור האמור, ולאור חוות דעתו של המומחה, חוקר הדלקות (ת/1), אני קובע כי לא היו בדירה בעיות חשמל שעשויות היו להביא לכדי שריפת הדירה המתוארת בכתב האישום.

92. הנאשם מספר עוד בעדותו כי התקין בתחילת החודש מצלמות מחוץ לדירתו. לטענתו, הסיבה לכך היא היותו מאויים, עובדה שהוכחה מכבר ואין עוררין עליה, והן משום רצונו להוריד את הפרמיה של ביטוח הדירה. יחד עם זאת, אין חולק כי ביום האירוע המצלמות היו מנותקות (ת/1). הנאשם טען כי ניתק אותן ארבעה ימים לפני האירוע, כיוון שהיו בעיות בחשמל וכך אמר לו המתקין לעשות. ההסבר של הנאשם לעניין זה לא נמצא סביר בעיניי ולאור המהימנות הנמוכה שייחסתי לגרסתו שהובאה בפני, אני קובע שמדובר בעוד ראייה מחשידה לחובתו.

מניע: היחסים בין בני הזוג

93. הנאשם תיאר את מערכת היחסים שלו עם בת זוגו וארוסתו, אלונה כמערכת יחסים טובה בכללותה. לדבריו, לפני האירוע בשעה 1 לפנות בוקר הם רבו אך החליטו להשלים. העדות שנתן על המריבה תואמת לגרסת סייאן כי שמע מריבה בין בני הזוג הללו ערב שלפני האירוע. הנאשם ניסה להפחית ולהמעיט מן הריב וטען כי בסך הכל היה ויכוח, הוא ביקש מאלונה לקחת את חפציה מדירתו אך זו בפועל לא לקחה וכי נתן לה כסף לקניות והיא נסעה לירושלים בליווי אחותו. אין עוררין כי בזמן השריפה, אלונה הייתה בירושלים בסיוור סליחות.

94. הנאשם עומת עם מידע שהציגה התובעת לפיו היחסים בין בני הזוג אינם על מי מנוחות בלשון המעטה וכי קיימות תלונות קודמות במשטרה לגביהם. הנאשם ראה את התלונות ואף הכחיש כי מדובר בתלונות

שעוסקות בדירתו שלו וכי במתחם יש מס' דירות ואף טען כי בתלונה מיום 28.04.2013, הוא מתלונן על צעקות מדירה אחרת שליידו. בית המשפט עיין בתלונה, והפלא ופלא, מסתבר כי מדובר בתלונת הנאשם לפיה אלונה גירשה אותו מהדירה והוא מבקש שיכניסו אותו.

95. מהודעות הטקסט שבמכשיר הסלולרי של הנאשם (ת/21), עולה תמונה שונה מזו שהציג הנאשם אודות המריבה שהתחוללה פחות מיום לפני האירוע. נראה כי מדובר היה במריבה חריפה ובני הזוג תיכננו להיפרד באופן סופי. הנאשם הפציר באלונה מס' פעמים לעזוב את הדירה ואף הציע לה כסף לאור מצוקתה הכלכלית כפי שעלתה אף היא מההודעות "אין בעיה אם את הולכת עכשיו ולוקחת את הדברים ומסדרת קצת ונוסעת היום לאשדוד את מקבלת 500 שקל". אלונה תיכננה מלכתחילה לנסוע לירושלים ביום האירוע וציפתה לנסיעה. אלונה הסבירה לנאשם כי עיכוב של יום אחד באיסוף חפציה הוא בהחלט נסבל "אז אני יסע מחר על הבוקר זה ממש לא אמור להפריע לך, סבלת 3 שנים עוד יום אחד לא יעשה לך כלום". אלונה ביקשה מהנאשם שלא יגע בחפציה כי היא תגיע לאסוף אותם והקשר ביניהם יגמר בצורה סופית "בקשה אחת יש לי אליך ונשבעת שהיא אחרונה, אל תיגע לי בדברים, אני יארגן מחר בבוקר ובאמת שזה קשה אבל החלטתי פה ניגמר סיפור האהבה הגדולה שלנו מאחלת לך רק טוב וחיים מושלמים".

96. מכל האמור התרשמתי כי ממערכת היחסים של הנאשם ואלונה עולה חשד של ממש לפיו הנאשם בחר להצית את הדירה ואת חפציה של אלונה ובכך להעניש אותה. לא מדובר במניע של רצון לשרוף את אלונה, כפי שמסר הנאשם שנטען כנגדו במשטרה, אלא במניע של רצון לנקום באלונה עקב הפרידה, כפי שעולה מן הראיות שבתיק.

הונאת ביטוח

97. התביעה בחרה להציג מניע של הונאת ביטוח והגישה מסמכים לפיהם בעת האירוע היו לנאשם שני ביטוחי דירה, הן בחברת AIG (ת/26) והן בחברת מנורה (ת/27). הנאשם טען כי ביצע ביטוח דירה בחברת מנורה ולאחר מכן התעניין לקבל הצעת מחיר בחברת AIG. הנאשם טען כי בפועל לא ביצע ביטוח בחברת AIG לאור המחיר הגבוה שהציעו וכי בעת קרות השריפה היה לו רק ביטוח אחד תקף בחברת מנורה. כמו כן הוגש מסמך מחברת AIG (נ/6) לפיו פוליסת ביטוח הדירה של הנאשם לא התקבלה לחיתום ואין לה תוקף החל מיום 15.08.2013, דהיינו לא הייתה תקפה בעת קרות האירוע.

98. אני נוטה דווקא להאמין לגרסת הנאשם בעניין הביטוח לאור ההיגיון שבדבריו אלו והמסמך שהגיש (נ/6). למעלה מן הצורך אציין כי לא מצאתי כי ההכרעה בעניין כפל הביטוחים חיונית לאור הוראות החוק בסעיף 59 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 אשר יונקות חיותם מעקרון האב במשפט הישראלי של עשיית עושר ולא במשפט כפי שהסביר זאת כבוד השופט מ. חשין ברע"א 3948/97 **מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ**, פ"ד נה(3) 769, פסקה 11 לפסק דינו של השופט חשין (2011). מכאן שאין נפקות להונאת ביטוח משני ביטוחים כשבפועל בביטוח נכסים לא ניתן לתבוע יותר מהנזק שנגרם, וכפל הביטוח יביא לכדי נשיאת נטל החיוב על שני הגופים המבטחים ותו לאו.

99. הוגשו מסמכים (ת/25) ולפיהם עולה כי הנאשם התקשר לחברת הביטוח AIG ביום האירוע קודם השריפה ושוחח עימם כ-4 דקות. הנאשם הסביר כי הוא מטפל בתביעת ביטוח של אביו והציג מסמכים שתומכים בגרסתו זו (נ/10). אני בוחר להאמין לגרסתו זו של הנאשם, אך בכל מקרה, לא מצאתי לעניין זה נפקות של ממש שכן שללתי את הונאת הביטוח כמניע להצתה.

הטי-מקס ולוחות הזמנים

100. העד רבינוביץ' עובד כמאבטח במלון דן אכדיה שממוקם מול דירתו של הנאשם. רבינוביץ' מזהה את הנאשם מתוקף היותו שכן במקום העבודה. אין חולק כי לרבינוביץ' אין אינטרס כלשהו שלא לספר את אשר ראה ומטענות הצדדים הובהר כי שני הצדדים רואים בגרסתו גרסה אמינה. גם בית המשפט התרשם כי עדותו של רבינוביץ' הייתה עדות מהימנה, מעמיקה מבלי שגרע בפרטים ותיארה את השתלשלות האירועים בפירוט רב מנקודת מבטו.

101. רבינוביץ' העיד כי בשעה 22:30, הוא ראה את הנאשם יוצא מדירתו, עולה על הסוּזוקי ונוסע מהמקום בצורה רגועה. עשר דקות לאחר שהנאשם עזב את הדירה, דהיינו בשעה 22:40, רבינוביץ' ראה אופנוע טי-מקס שחנה בחניון עפר ציבורי הצמוד לדירה יוצא ממנו בפראות, מחליק, מקפל את לוחית הרישוי וממשיך הלאה בנסיעה מהירה. לדבריו מיד לאחר שראה את הטי-מקס "בורח מהמקום", ניגש אליו עובד זר ולאחר שהפנה את תשומת ליבו, הוא ראה את השריפה בדירה. רבינוביץ' סיפר כי הרעש מהסוּזוקי של הנאשם מוכר לו מאוד וכי לא היה רעש דומה מהטי-מקס כשיצא.

102. כאמור, בין השעות 22:40 ל-22:54 הנאשם היה בקיוסק (ת/19). המרחק נסיעה בין דירתו של הנאשם לבין הקיוסק הינו 10 דקות. רבינוביץ' ציין בעדותו כי הנאשם יצא מהדירה בשעה 22:30. יש אם כן חפיפה מלאה בין הזמנים האובייקטיביים שבמצלמות (ת/19) ובין הזמנים שנתן רבינוביץ'. מכאן שבשעה 22:30 הנאשם יצא מזירת האירוע ואילו ההודעה אודות השריפה הגיעה למכבי האש בשעה 22:52. נכונה הטענה כי אין התאמה של ממש בזמנים שסייגן נוקב לבין הזמנים האובייקטיביים המתוארים. יחד עם זאת לא מצאתי באי ההתאמה שבזמנים שנקב משום טעויות קריטיות שעשויות היו לפגוע בזיהוי שביצע, או לכרסם באמינותו, שכן אין לצפות מאדם כי יזכור בפרטי פרטים את הזמנים כאילו היו בזמן אמת.

103. במידה וייקבע כי הנאשם אכן ביצע את ההצתה, הרי שמדובר בפרק זמן של 22 דקות עד להתלקחות הדירה באופן שבו ניתן להבחין בשריפה מבחוץ. בדירה לא נמצא על ידי מכבי האש חומר בעירה כלשהו (ת/1) והדבר עשוי דווקא לעמוד לנאשם לרועץ, שכן קל וחומר שפרק זמן להתקלחות הדירה יהיה ארוך יותר. עם זאת, העיד חוקר הדליקות כי מרגע שמוקד השריפה, מזרן המיטה מתלקח, ייקחו לו דקות מועטות עד שיצית את הדירה כולה. לא מן הנמנע כי פרק הזמן של 22 דקות הוא אפשרי אך לאור הראיות שהוצגו בפניו אין באפשרותי לקבוע זאת ברמת וודאות גבוהה.

מחדלי חקירה וחובת ההוכחה בפלילים

104. בבסיס מטרת החקירה עומדת החובה של רשות החקירה לפעול לחקר האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי או להרשעה. מחדל חקירה פירושו כי עקב רשלנותן של רשות החקירה אבדה ראייה בעלת פוטנציאל מזכה, או הוחמצה הזדמנות למצות קו חקירה אשר היה עשוי להועיל להגנת הנאשם. מחדלי חקירה ראייתיים יביאו אפוא לכלל זיכוי אך ורק במקום שבו קופחה בעטים הגנתו של הנאשם בראיית מכלול הראיות. ראו ע"פ 5386/05 **בילל אלחורטי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.05.2006); ע"פ 5781/01 **טארק אעמר נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(3) 681; ע"פ 5152/04 **שוריק אגרונוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.06.2005).

105. מוצא אני ממש בטענות ההגנה, כי החוקרת בתיה לא ערכה חקירה מקיפה בתיק. בתיה גילתה אודות 'הבקבוק' לראשונה באולם בית המשפט ולא שמה לב לרישומים בדבר האפשרות לקיומו או תפיסתו. כמו כן, תשומת הלב לזמני האירוע אף היא הובאה לראשונה לתשומת ליבה של בתיה רק במהלך עדותה ונדמה היה כי

היא כלל לא ידעה על כך. כמו כן, לא הושם דגש ראוי על בדיקת קו החקירה לגביי אויביו של הנאשם. ידוע לבתיה שהנאשם מאויים על ידי בני משפחתו ובוצעו נגדו כבר שלוש פעולות של תוקפנות חריפה, כשאחת מהן הייתה הצתה. נמסרה עדות אובייקטיבית של רבינוביץ' שזיהה אופנוע מסוג טי-מקס יוצא ממקום האירוע במהירות, מקפל את לוחית הרישוי ונוסע כשמיד לאחריו נראת האש לראשונה לעיני רבינוביץ'. מדובר בתיאור מחשיד מאוד בלשון המעטה. עצם ההסתפקות בבדיקה שטחית בדבר מצלמות ברחובות הסמוכים לשריפה, ללא ביצוע בדיקות מעמיקות יותר כמו הצלבת הנתונים בדבר פרטי הרכבים שבבעלות משפחתו של הנאשם שמוכרת למשטרה ועוד הופכת למחדל חקירתי של ממש. אפשר וראוי היה לעשות צעדי חקירה נוספים בתיק.

106. הלכה היא כי ניתן להרשיע נאשם על בסיס ראיות נסיבתיות בלבד, אם בית המשפט בחן את מכלול הראיות הנסיבתיות ואת הסבריו של הנאשם במבחני ההיגיון וניסיון החיים ומצא שהמסקנה ההגיונית היחידה העולה מהראיות הינה המסקנה המרשיעה. "המסקנה המרשיעה יכולה להתקבל מצירופן של מספר ראיות נסיבתיות, אשר לכל אחת מהן בנפרד כוח "מחשיד" בלבד, אם הן משתלבות זו בזו כך שמשקלן המצטבר הינו משקל ראיתי מפליל המבסס הרשעה בדיון...". ע"פ 6073/11 סגל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.6.2012). בבסיסו של התיק שבפני עומדות ראיות רבות לחובתו של הנאשם: שקריו של הנאשם, הבחירה שלא לספק גרסה, בעיות החשמל שלא היו, יחסיו עם אלונה ערב האירוע, מצלמות הדירה שנתקו, עדותו של סייאן ועוד מעמידות תשתית ראיתית רחבה כנגדו לביצוע ההצתות.

107. השאלה שעל בית המשפט לשאול את עצמו כעת היא, האם הראיות והמחדלים שבתיק עולים כדי הותרת ספק סביר מן ההיבט הראיתי באשר לאשמתו של הנאשם. המונח 'ספק סביר' מדבר על עצם קיומה של אפשרות "מתקבלת על הדעת", אפשרות ממשית שיש לה אחיזה בחומר הראיות, להבדיל מספקולציה נעדרת בסיס. "ספק סביר מתקיים כאשר ניתן להסיק מהראיות מסקנה המתיישבת עם חפות הנאשם שהסתברותה אינה אפסית אלא ממשית" (ע"פ 6359/99 מדינת ישראל נ' קורמן, פד"י נד(4) 653). בעניינו, נראה כי אכן מתקיים כאן ספק סביר, ספק עד שלא תוכל עוד לעמוד על רגליה המסקנה החד משמעית בדבר אשמתו של הנאשם. לפיכך ולאור הפסיקה בדבר הזהירות שיש על בית המשפט לנקוט בבואו להרשיע על סמך עדות זיהוי יחידה בצירוף עם הראיות שהובאו בדבר לוחות הזמנים והחשד האובייקטיבי המקונן בליבי אודות מעלליו של הטי-מקס בזירה, כל זמן שאני מודע למעשי התוקפנות שספג הנאשם בעבר הלא רחוק, מוביל להתגבשותו של ספק סביר, שניתן להסיק ממנו גם מסקנה שתתיישב עם חפות הנאשם. מחמת הזהירות והספק ומטעם זה בלבד, ואף שקיים חשד כבד ביותר כי הנאשם הוא אכן זה שהצית את דירתו, אני מחליט לזכות את הנאשם.

סוף דבר

לאור כל האמור לעיל, אני מזכה את הנאשם, אף שבדוחק רב ומחמת הספק בלבד, מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. לאור זאת, יש לשחרר את הנאשם ממעצרו, אם אין עילה חוקית אחרת להחזקתו במעצר.

ניתנה היום, כ"ו אדר תשע"ד , 26 פברואר 2014, במעמד הצדדים